

Jean-Michel Othoniel

Vuonna 1964 Saint-Étienne'ssä syntynyt ranskalaistaiteilija Jean-Michel Othoniel on kehittänyt monimuotoista taiteellista universumiaan 1980-luvun lopulta lähtien. Hänen teoksiaan on maailman keskeisimpien nykytaiteen museoiden, säätiöiden ja yksityisten keräilijöiden kokoelmissa. Othoniel on edustettuna Sara Hildénin Säätiön kokoelmassa.

Viime vuosina Jean-Michel Othonielin tuotanto on saanut arkkitehtonisia ulottuvuuksia, sillä hän on tehnyt teoksia puutarhoihin ja historiallisiin ympäristöihin sekä yksityisiä tilausteoksia eri puolilla maailmaa. Runollisia ja herkkiä materiaaleja suosiva Othoniel aloitti 1990-luvun alussa vaha- ja rikkiveistoksilla, joita nähtiin Jan Hoetin kuratoimana näyttelyssä *documenta IX* Kasselissa vuonna 1992.

Seuraava vuosi merkitsi Othonielille käännekohtaa, kun hän ryhtyi tekemään veistoksia lasista. Hän perehtyi sittemmin tavaramerkikseen muodostuneen materiaalin ominaisuuksiin Muranon maineikkaiden lasinpuhaltajien avulla. Lasin hauraus ja vivahteikkaat värit ovat saaneet keskeisen osan Othonielin suuressa projektissa, jossa hän pyrkii tekemään maailmasta runollisemman ja uudelleen lumovoimaisen paikan.

Vuonna 1996 hän toimi residenssitaiteilijana Villa Medicissä Roomassa. Hänen teostensa ja maiseman välinen vuoropuhelu sai alkunsa, kun hän ripusti jättimäisiä helminauhoja Villa Medicin puutarhaan, Peggy Guggenheim Collectionin puutarhaan Venetsiassa (1997) ja Alhambbran Generalifen palatsiin Granadassa (1999).

Vuonna 2000 hän teki ensimmäisen julkisen tilaustyönsä: hän muutti Pariisin metroaseman Palais Royal - Musée du Louvre teokseksi *Le Kiosque des Noctambules* (Yökulkijoiden kioski). Siitä lähtien hänen teoksiaan on nähty niin julkisilla paikoilla kuin museoissakin.

Vuonna 2003 nykytaidesäätiö Fondation Cartier pour l'art contemporain järjesti Pariisissa ja Miamin nykytaiteen museossa näyttelyn *Crystal Palace* (Kristallipalatsi), johon Othoniel teki Venetsiassa ja Marseillessa puhalletusta lasista sarjan veistoksia, jotka herättivät mielikuvia koruista, arkkitehtuurista ja eroottisista esineistä.

Vuonna 2004 Othoniel kutsuttiin osallistumaan Louvren taidemuseon Mesopotamia-salin *Kontrapunkti*-näyttelyyn. Hän toteutti sinne ensimmäiset vapaasti seisovat helminauhansa, muun muassa isokokoisen teoksen *Rivière Blanche* (Valkoinen joki), jonka Musée d'art moderne de la Ville de Paris hankki sittemmin kokoelmiinsa.

Matka on Othonielin tuotannossa usein toistuva aihe. Se oli aiheena myös projektissa nimeltä *Le Petit Théâtre de Peau d'Âne* (Pieni aasinnahkateatteri, 2004, Centre Pompidoun kokoelma), joka oli ranskalaisen meriupseerin ja kirjailijan Pierre Lotin (1850–1923) kotoa löytyneistä miniatyyrinukeista alkunsa saanut installaatio ja joka on ollut myöhemmin esillä monen teatterin näyttämöllä. Hän tutki vastakohtaisuuksien sovittelun taidetta tavoittelemalla runouden ja politiikan vuoropuhelua teoksellaan *Bateau de Larmes* (Kyyneleten laiva). Maanpakolaisia kunnioittava teos on tehty Miamista löytyneestä kuubalaispakolaisten veneestä, jonka Othoniel on koristellut virtaavia kristallikyyneleitä muistuttavilla suurilla värikkäillä helminauhoilla. Teos nähtiin Baselissa *Art Unlimited* -näyttelyssä vuonna 2005.

Vuonna 2010 Jean-Michel Othonielin tuotantoa esiteltiin ensi kertaa Kukje-galleriassa Koreassa.

Samana vuonna hän vieraili Intiassa, missä hän teki Firozabadin lasimestarien kanssa teossarjan, joka nähtiin 2011 Pariisissa Centre Pompidoun merkittävässä retrospektiivisessä näyttelyssä *My Way*. Näyttely kattoi koko hänen taiteellisen matkansa alkaen valmistumisesta Cergy-Pontoisen taideakatemiasta vuonna 1988 aina

uusimpiin teoksiin asti ja osoitti hänen tuotantonsa ja vaikutteidensa laaja-alaisuuden. Pariisin jälkeen *My Way* nähtiin Leeum Samsung -taidemuseossa Soulissa ja vuonna 2012 Haran nykytaiteen museossa Tokiossa, Macaon taidemuseossa Macaossa ja Brooklynin museossa New Yorkissa.

Vuonna 2012 Pariisissa toimiva Musée National Eugène Delacroix tarjosi Othonielille tilaisuuden käydä vuoropuhelua museon historiallisen ympäristön kanssa veistossarjalla, joka perustui ”kukkien arkkitehtuuriin” ja Othonielin teokseen *L’Herbier Merveilleux* (Ihmeellinen herbaario).

Keväällä 2013 hän teki Mori-taidemuseoon Tokiossa teoksen nimeltä *Kin no Kokoro*, kimaltavilla pronssihelmillä koristellun suuren sydämen, jonka museo sijoitti Mohri-puutarhaansa kymmenvuotisjuhlaansa kunniaksi. Teoksellaan Othoniel asetti tutun aiheensa dialogiin Itä-Aasian uskonnollisten symbolien kanssa.

Vuonna 2015 oli vuorossa poikkeuksellinen projekti: Versaillesin linnan puutarhassa toteutettu Le bosquet du Théâtre d’Eau -puistoalueen perusteellinen muodonmuutos yhdessä maisema-arkkitehti Louis Benechin kanssa. Othoniel suunnitteli kolme lasista tehtyä suihkulähdeveistosta, joihin hän otti vaikutteita kuningas Ludvig XIV:n tanssinopettajan ja koreografin teoksista. Teos sai nimekseen *Les Belles Danses* (Kauniit tanssit), ja se oli ensimmäinen nykytaiteilijalta Versaillesin alueelle tilattu pysyvä taideteos.

Syyskuussa 2016 Jean-Michel Othoniel julkisti monumentaalisen kokonaistaideteoksen *Le Trésor de la cathédrale d’Angoulême* (Angoulêmen tuomiokirkon aarrekammio), jota hän oli valmistellut yli kahdeksan vuotta.

Vuonna 2018 valmistui installaatioteos *Alfa* arkkitehti Jean Nouvelin suunnittelemaan Qatarin uuteen kansalliseen taidemuseoon. Museorakennuksen monumentaalimittakaavassa toteutettuun teokseen kuuluu 114 suihkulähdeveistosta, joiden kaartuvat vesisuihkut jäljittelevät arabiankielisen kalligrafian virtaa.

Syyskuussa 2019 Jean-Michel Othoniel esitteli Louvren museossa maalaussarjan, joka ripustettiin Cour Puget -veistospihalle Louvren pyramidin 30-vuotisjuhlan kunniaksi. Myöhemmin teokset liitettiin museon kokoelmiin pysyvästi.

Vuonna 2021 Petit Palais Pariisissa antoi Othonielin käyttöön puutarhansa ja kokoelmagalleriansa. Museon arkkitehtuurin kanssa leikittelevä näyttely *Le Théorème de Narcisse* (Narkissos-teoria) vei kävijät ihmeiden matkalle. Samana vuonna valmistui Othonielin viimeisin julkinen taideteos, *Tour d’Or Blanc* (Valkokultatorni), jonka hän toteutti Amboiseen yhdessä Loiren laakson viinintuottajien kanssa.

Vuonna 2021 Othoniel nimitettiin virallisin seremonioin jäseneksi Ranskan taideakatemiaan, jonka tehtäviin kuuluu edistää taidetta, tukea taiteilijoiden työtä ja vaalia Ranskan kulttuuriperintöä.

Vuonna 2022 Othoniel palasi rakastamiensa puutarhojen pariin Soulin taidemuseon ja keisarillisen palatsin puutarhan järjestämässä näyttelyssä *Treasure gardens* (Aarrepuutarhat). Lisäksi hän teki Ranskassa uusia teoksia, erityisesti suihkulähteitä ja lasimaalauksia Palais idéal du Facteur Chevaliin.

Vuonna 2023 Jean-Michel Othoniel esitteli kuusi uutta suurikokoista veistosta merkittävässä kesänäyttelyssä Brooklynin kasvitieteellisessä puutarhassa New Yorkissa. Ranskassa hän toteutti ensimmäisen siltateoksensa *Le Pont aux Boules d’Or* (Kultahelmisilta) Pariisin lähellä sijaitsevassa puutarhassa ja suihkulähteen *La Fontaine des Fleurs Mouvantes* (Liikkuvien kukkien suihkulähde) Sètessä Etelä-Ranskassa. Vuoden 2023 lopussa Ranskan presidentti Emmanuel Macron palkitsi hänet Kunnialegioonan ritarin arvomerkillä.

Vuonna 2024 Othoniel on kiireisempi kuin koskaan. Ensimmäisessä laajassa yksityisnäyttelyssä Pohjoismaissa, joka on esillä kesäkuusta syyskuuhun Sara Hildénin taidemuseossa, nähdään hänen teoksiaan yli kymmenen viime vuoden ajalta. Heinäkuussa hän saa käyttöönsä Ranskan Montaubanissa sijaitsevan Musée Ingres-Bourdellen Mustan prinssin salin, jonne toteutettava näyttely pyrkii dialogiin tämän Unescon maailmanperintökohteen arkkitehtuurin kanssa. Marraskuussa Othonielin vuoropuhelu merkittävien

arkkitehtien kanssa saa jatkoa Museu Oscar Niemeyerin näyttelyssä Curitiba, Brasiliassa. Suurikokoinen lasimaalausikkuna paljastetaan Toulousessa Ranskassa vuoden lopulla.

Vuodelle 2025 on jo valmisteilla useita projekteja mm. Ranskaan ja Kiinaan.